KOZYRA A LUDWIGBAN

Éppen hat éve annak, hogy Katarzyna Kozyra a Brémai muzsikusok című mesére komponált híres-hírhedt Állatpiramisát Anda Rottenberg kiállította a Műcsarnokban a Polónia Expressz lengyel kulturális fesztivál keretében. A munkát reprodukcióból már ismertem, sőt láttam a Zamek Ujazdowskiban azokat a radikális fotókat, ahol önmagát Manet híres Olympia-festményének pózában szerepeltette a betegséggel vívott harca keserű fintoraként.

Tulajdonképpen ezzel vette kezdetét a mi személyes történetünk: akkor hívtam meg először kiállítani, igazság szerint, azt a videó-installációt, a Női fürdőt, melyet jelesül a budapesti Gellért Fürdő női gőz-részlegében vett fel, és a Zachętában állított ki először 1997-ben. Sajnos, egy bulvárlap ostoba cikkezése olyan botrányt kavart a mű körül, hogy lehetetlen volt vetíteni nálunk ezt a klasszikus, jól ismert művészettörténeti témát kifejezetten poétikusan, Ingres és mások modorában feldolgozó videót.

Azóta a Női fürdő és későbbi párja, a Férfi fürdő bejárta a világ múzeumait és kiállítótermeit, Kozyra különdíjat kapott a 48. Velencei Biennálén, világhírű és igen elfoglalt lett. Nem volt könnyű egyeztetni ezt az alkalmat. Hanna Wróblewska és a Zachęta hathatós közreműködésére volt szükség.

Ez a technikailag ugyancsak bonyolult és igényes, a Sztravinszkij zeneműre és Gyagilev-balettre komponált fantasztikus animáció 2001 óta forog az Egyesült Államokban és Európában, és most végre eljutott Budapestre. Katarzyna Kozyra felfogása közelebb áll a danse macabre világához, mint a tavaszünnep táncban feloldódó katarzisához. Benne van a művész eddigi munkásságának minden tanulsága: a művészet harc, a túlélés médiuma.

Néray Katalin